

PERSBERICHT

Aan de sociaal-economische redactie

Brussel, 4 juli 2007

pagina's: 2

Vlaamse bouwbarometer 2de kwartaal 2007

Orderboekjes bouw blijven goed gevuld

Grootste knelpunten zijn de stijgende bouwkosten en het tekort aan bouwvakarbeiders

De Vlaamse bouwbarometer blijft positief. De trimestriële Bouwunie-conjunctuurindex situeert zich met 104,1 punten (status quo ten opzichte van eerste kwartaal 2007) nog steeds op een erg hoog niveau. Waarden boven index honderd wijzen op een positieve evolutie, waarden onder index honderd op een slecht evoluerende conjunctuur. De bedrijfsleiders van de kleine en middelgrote bouwondernemingen zijn dus nog altijd optimistisch. Het werkvolume zit goed, ook nog voor het najaar van 2007. De orderboekjes van de bouwbedrijven blijven immers goed gevuld. De prijzen voor bouwwerken zijn gestegen door de toenemende kosten voor bouwmaterialen en energie. De tewerkstelling in de sector blijft op peil. Het tekort aan arbeidskrachten bedreigt de toekomst van de sector.

De orderboekjes van de Vlaamse bouwbedrijven zijn nog steeds goed gevuld. 35% van de ondervraagde bouwkmo's heeft nu meer opdrachten dan in het vorige kwartaal en 33% verwacht nog meer werk in de eerstvolgende maanden. 7% van de bedrijven verwacht een daling in het werkvolume. Het aantal afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen voor nieuwe woningen mag dan al dalen ten opzichte van vorig jaar (toen dit aantal op een historisch hoog niveau lag), de Vlaamse bouwkmo's, die ook veel renovatiewerken uitvoeren, voelen dit nog niet in het totaal aantal opdrachten dat ze te verwerken hebben. Renovatiewerken leveren immers 41% van de omzet in de bouw. Ter info: het aantal afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen voor nieuwe woningen in de periode januari-februari van dit jaar ligt 22,7% lager dan dat van dezelfde periode van vorig jaar, en 1,7% hoger dan dat van dezelfde periode van 2005 (Bron: FOD Economie, Afdeling Statistiek d.d. 29 juni 2007).

Opvallend is de stijgende vraag naar energiebesparende investeringen zoals het plaatsen van (super)isolerende beglazing of hoogrendementsbeglazing, van dak-, vloer- en muurisolatie, energiebesparende verwarmingsketels (condensatieketel, hoogrendementsketel), thermostaatkranen, zonneboilers en fotovoltaïsche zonnepanelen. Deze en andere werken aan bestaande woningen kunnen, voorlopig althans, de dalende nieuwbouwvraag opvangen. Ook de sector van de wegenbouwers, kabel- en leidingleggers heeft nu en op korte termijn voldoende werk. Niemand van de ondervraagden uit deze beroepsgroep verwacht minder opdrachten. De nutsbedrijven plannen nog heel wat investeringen die deze ondernemingen zullen uitvoeren.

De grote activiteit in de bouwsector zorgt ervoor dat de tewerkstelling van het huidige arbeidersbestand verzekerd blijft. 27% van de bouwwerkgevers heeft in de voorbije weken zelfs één of meer personeelsleden aangeworven. Maar liefst 32% wil in de komende maanden extra werknemers aantrekken. Goede bouwvakkers zijn en blijven schaars. Het tekort aan vers bloed voor de sector is een van de grootste bedreigingen voor de toekomst.

De prijzen die de aannemers voor hun werk kunnen aanrekenen, zijn volgens 31% van de ondervraagden gestegen, terwijl 12% van een daling spreekt. Deze stijgingen zijn niet zozeer of alleen het gevolg van een grotere winstwens vanwege de aannemers. De prijzen van materialen, grondstoffen en energie zijn de jongste tijd toegenomen (ter info: in de periode van mei 2006 tot mei 2007 steeg de index I die de prijsevolutie van de bouwmaterialen weergeeft met 15% terwijl de gezondheidsindex in dezelfde periode met 1,3% steeg). De prijzen voor bouwwerken moeten bijgevolg ook stijgen. 33% van

de Vlaamse bouwbedrijven denkt dat de prijzen in het volgende kwartaal verder zullen stijgen. Op de vraag of de huidige prijzen winstgevend zijn, antwoordt 70% ja. Dat is een hoger percentage dan voorheen. Hier speelt ongetwijfeld de wet van vraag en aanbod. Er is veel werk. De aannemers kunnen bijna niet volgen en hebben dus meer marge om een hogere prijs aan te rekenen. De rentabiliteit van de bouwondernemingen is volgens 26% van hen dan ook verbeterd. 7% spreekt van een vermindering.

De concurrentiedruk is volgens 19% van de aannemers toegenomen. Dat is niet weinig maar toch minder dan in de voorgaande kwartalen en ongetwijfeld het gevolg van het hoge werkvolume in de sector. Het aantal slechte betalende (klanten of opdrachtgevers die hun factuur te laat, slechts gedeeltelijk of niet betalen) is bij 22% gestegen.

De meerderheid van de Vlaamse bouwondernemers is al bij al tevreden met de gang van zaken in de eigen onderneming (95%) en de evolutie in de economie (87%).

In die mate zelfs dat 72% terug zou starten met een bouwbedrijf indien ze vandaag opnieuw zouden kunnen of moeten beginnen. Het plezier om zelf iets te realiseren en de grote autonomie als zaakvoerder liggen aan de basis van hun werkvreugde. De administratieve rompslomp en de oneerlijke concurrentie temperen spijtig genoeg de feestvreugde. Deze factoren staan bovenaan de knelpuntenlijst van de Vlaamse bouwbedrijven. Het zijn meteen ook de belangrijkste redenen waarom slechts 63% van de ondernemers zijn kinderen zou aanraden om een bouwbedrijf te starten of over te nemen. 53% van de Vlaamse bouwbedrijfsleiders zijn nog niet bezig met de opvolging van hun bedrijf. Van diegenen die daar wel al stappen voor hebben gezet, heeft 29% al een opvolger gevonden. Bij 27% gaat het om een familielid, meestal de zoon of dochter. De Vlaamse bouw-kmo's zijn nog altijd vooral familiebedrijven.

Bouwunie peilt met de bouwbarometer vier maal per jaar (sinds 1996) naar het sociaal-economisch klimaat bij de Vlaamse bouw-kmo's, uit de ruwbouw, de afwerking en de burgerlijke bouwkunde. De laatste peiling gebeurde begin juni bij een representatief staal van 200 Vlaamse bouw-kmo's en –zelfstandigen. Hiervan werkt 26% zonder personeel, 36% met maximaal 4 werknemers, 13% met 5 tot 9 werknemers en 25% met 10 of meer medewerkers. De bouwbarometer geeft een beeld van de huidige en de verwachte economische ontwikkeling.

De Bouwunie-bouwbarometer kijkt soms wat af van het "bouw"-gedeelte uit de conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België. Dit komt omdat in de conjunctuurbarometer van de Nationale Bank enkel de ruwbouw van gebouwen en de burgerlijke bouwkunde opgenomen zijn. Bouwunie bevraagt ook de bedrijven actief in de afwerking van gebouwen zoals schrijnwerkers, installateurs cv en sanitair, schilders-woninginrichters en stukadoors.

Bijlage: grafieken evolutie bouwbarometer maart 1996-juni 2007, aantal afgeleverde vergunningen voor woningen en niet-woongebouwen (nieuwbouw en renovatie) (België en Vlaanderen) en prijsevolutie augustus 2003-mei 2007

Voor meer informatie:

Hilde Masschelein, gedelegeerd bestuurder Bouwunie: tel. 02 238 06 05 of 0496 27 07 34

Anja Larik, perschef Bouwunie: tel. 02 238 06 13 of 0497 47 17 30

BOUWUNIE is met meer dan 8.000 leden de meest representatieve federatie van kmo's (2/3de van de leden) en zelfstandigen (1/3de van de leden) uit de bouw in Vlaanderen. De KMO-bouwfederatie heeft vijf regionale kantoren en zes aangesloten sectororganisaties, met name voor (1) algemene en ruwbouwaannemers, vloer- en tegelzeters, sleutel-op-de-deurbedrijven, (2) schrijnwerkers en interieurbouwers, keukenbouwers, (3) schilders-woninginrichters, plaatsers van zachte vloeren, (4) stukadoors en afbouwbedrijven, (5) installateurs centrale verwarming en sanitair, (6) wegenbouwers en kabel- en leidingleggers. Elke sector heeft zijn eigen werking waarin aannemers (KMO-werkgevers en zelfstandigen) het beleid bepalen. BOUWUNIE is aangesloten bij UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers.